

**Maria Pyzik, Joanna Rodziewicz-Gruhn,
Karol Pilis, Cezary Michalski**

Instytut Kultury Fizycznej Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie

PREFERENCJE TURYSTYCZNE STUDENTÓW AKADEMII IM. JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE

TOURIST PREFERENCES OF JAN DŁUGOSZ ACADEMY STUDENT'S

Słowa kluczowe: turystyka, preferencje, motywy, studenci

Key words: tourism, preferences, motives, students

Streszczenie: Dla rozpoznania problemów turystyki uprawianej przez studentów Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie pracownicy Instytutu Kultury Fizycznej AJD przeprowadzili w maju 2006 r. badania pilotażowe, których wyniki będą wykorzystane do realizacji szerzej zakrojonego projektu badawczego. Badaniami objęto 147 studiujących na kierunkach ochrona środowiska oraz pedagogika z wychowaniem fizycznym. W badaniu zastosowano metodę sondażu diagnostycznego. Pytania w kwestionariuszu ankiety dotyczyły wyborów ulubionych form turystyki, rodzajów turystycznych wyjazdów wakacyjnych, wyborów miejsc podejmowania zajęć rekreacyjnych i motywów uprawiania turystyki. Uzyskane wyniki świadczą o niezadowalającym uczestnictwie studentów w turystyce. Największym zainteresowaniem cieszy się turystyka rowerowa, piesza i górską. Najczęściej wymienianymi przez studentów AJD w Częstochowie motywami były: wypoczynek i relaks (65%) oraz rozrywka i zabawa.

WSTĘP

Środowiska akademickie powszechnie zalicza się do grup aktywnych turystycznie, ale opracowania naukowe opisujące turystykę studentów pojawiają się dosyć rzadko. Najczęściej prace dotyczą motywacji i preferencji rodzajów turystyki, rzadziej opisują zachowania turystyczne i ich uwarunkowania (Łopaciński 1989; Siwiński 1990; Bielawska i Maksimowska 2004, Kasperczyk i wsp. 2005). Dla rozpoznania problemów turystyki uprawianej przez studentów Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie

pracownicy Instytutu Kultury Fizycznej AJD przeprowadzili w maju 2006 r. badania pilotażowe, których wyniki będą wykorzystane do realizacji szerzej zakrojonego projektu badawczego.

MATERIAŁ I METODA

Badaniami ankietowymi objęto 147 studiujących na kierunkach ochrona środowiska oraz pedagogika z wychowaniem fizycznym. Dokonując wyboru studentów do badań, kierowano się przypuszczeniem, iż studium wymienione kierunki są bardziej zainteresowani problematyką turystyczną zarówno pod względem teoretycznym, jak i praktycznym. W badaniu uczestniczyło 78 kobiet i 69 mężczyzn, średni wiek badanych wynosił 22 lata. Uzyskany materiał analizowano w dwóch grupach: pierwszą, nazwaną w dalszej części pracy grupą A, stanowiły odpowiedzi 88 studentów mieszkających w Częstochowie bądź regionie częstochowskim (obszar byłego województwa częstochowskiego), drugą nazywaną grupą B, były odpowiedzi 59 studentów, którzy do czasu podjęcia studiów mieszkali poza regionem częstochowskim. W badaniu zastosowano metodę sondażu diagnostycznego. Pytania w kwestionariuszu ankiety dotyczyły wyborów ulubionych form turystyki, rodzajów turystycznych wyjazdów wakacyjnych, wyborów miejsc podejmowania zajęć rekreacyjnych i motywów uprawiania turystyki.

WYNIKI BADAŃ

Zainteresowanie turystyką zadeklarowała przeszło połowa (58%) studentów mieszkających poza regionem częstochowskim, natomiast wśród studentów grupy A takiej deklaracji dostarczyło o 15% badanych mniej. Być może studenci przybyli do Częstochowy na studia starają się łączyć naukę z poznawaniem regionu częstochowskiego. W rankingu ulubionych form turystyki na pierwszym miejscu w obu grupach znalazła się turystyka rowerowa (tabela 1), po niej turystyka piesza i górską. Nieliczne osoby wymieniają różne formy turystyki kwalifikowanej, przy czym wskaźniki oscylują wokół 10%, co świadczy o nikłym zainteresowaniu turystyką wodną, konną i motorową.

Tabela 1. Deklarowane formy turystyki ankietowanych studentów (w %)

Forma turystyki	Grupa A	Grupa B
Piesza	36,3	33,0
Górska	28,4	30,5
Rowerowa	63,6	52,5
Konna	6,8	6,7
Motorowa	5,6	8,4
Narciarstwo	6,8	10,1
Spyływy kajakowe	7,9	11,8
Żeglarstwo	10,2	8,4
Inne	2,2	0

W czasie wolnym badani chętnie wyjeżdżają poza miejsce zamieszkania, wybierając najczęściej las – po około 40% wskazań, następnie góry, morze i jeziora (tabela 2).

Tabela 2. Deklarowane wyjazdy turystyczne w czasie wolnym (w %)

Miejsce wyjazdu	Grupa A	Grupa B
Góry	28,4	37,3
Morze	26,1	23,7
Jezioro	27,2	25,4
Las	40,9	42,4
Inne	2,2	6,8

Uzyskane wyniki różnią się od przedstawionych przez Bielawską i Maksimowską (2004). Czas letnich wakacji przeznaczają na uprawianie turystyki około 70% badanych w obu grupach (tabela 3). Blisko co piąty ankietowany wyjeżdża za granicę w celach zarobkowych, a tylko 7% badanych grupy A i 15% z grupy B w celach wypoczynkowych. W kraju badani studenci wypoczywali przeważnie nad morzem.

Tabela 3. Deklarowane wyjazdy turystyczne podczas wakacji letnich (w %)

Forma turystyki	Grupa A	Grupa B
Wyjazd za granicę turystycznie	6,8	15,3
Wyjazd za granicę do pracy	21,6	18,6
W góry	20,5	20,3
Nad morze	32,9	23,7
Nad jezioro	18,2	20,3
Na wieś	14,8	6,8
Pozostaje w miejscu zamieszkania	28,4	30,5
Inne	0	0

Do uprawiania zajęć turystyczno-rekreacyjnych zdaniem studentów grupy A najbardziej nadają się tereny regionu częstochowskiego (51%) i góry (43,2%). Opinie badanych z grupy B są bardziej zróżnicowane (tabela 4).

Tabela 4. Miejsca podejmowania zajęć turystyczno-rekreacyjnych (w %)

Miejsce	Grupa A	Grupa B
W górach	43,2	37,3
Nad morzem	17	11,8
W regionie częstochowskim	51,1	20,3
W innych regionach	4,5	25,4

Motywy są znaczącym elementem w procesie podejmowania decyzji turystycznego wyjazdu. Z badań przeprowadzonych wśród studentów Politechniki Białostockiej

wynika, że motywami są najczęściej: chęć zmiany otoczenia, nawiązywanie nowych znajomości, przeżywanie przygody oraz cele poznawcze. Najczęściej wymienianymi przez studentów AJD w Częstochowie motywami były: wypoczynek i relaks (65%) oraz rozrywka i zabawa. Tylko co trzeci respondent wymienił motyw podniesienia kondycji zdrowotnej (tabela 5).

Tabela 5. Motywy podejmowania wyjazdów turystycznych (w %)

Motyw	Grupa A	Grupa B
Wypoczynek i relaks	64,8	64,4
Rozrywka i zabawa	57,9	37,3
Zwiedzanie	20,4	28,8
Podniesienie kondycji zdrowotnej	32,9	33,9
Zdobycie nowych doświadczeń	26,1	28,8
Wiedza	15,9	18,6

PODSUMOWANIE

Uprawianie turystyki przez studentów, którzy w przyszłości mogą być nauczycielami, stanowi ważny etap samokształcenia i samowychowania, ponadto przyzwyczajają do aktywnego wypoczynku i stwarza nadzieję „zarażania turystyką” wychowanków.

Uzyskane wyniki świadczą o niezadowolającym uczestnictwie studentów w turystyce. W Częstochowie nie działają organizacje zajmujące się turystyką akademicką, toteż studenci mogą jedynie uczestniczyć w imprezach organizowanych przez dostępne firmy turystyczne lub organizują wyjazdy samodzielne. Może to być przyczyną okazjonalnego podejmowania rekreacji turystycznej.

WNIOSKI

1. Badani studenci Z AJD w Częstochowie uczestniczą w turystyce okazjonalnie.
2. Największym zainteresowaniem cieszy się turystyka rowerowa, piesza i górską.
3. Zaobserwowano występowanie niewielkich różnic w uprawianiu turystyki między studentami mieszkającymi w regionie częstochowskim a studentami pochodzącymi z innych rejonów Polski.
4. Najczęściej wymienianymi przez studentów AJD w Częstochowie motywami uprawiania turystyki były: wypoczynek i relaks (65%) oraz rozrywka i zabawa.

PIŚMIENNICTWO

- Bielawska I., Maksimowska B. (2004), *Aktywność turystyczna studentów Politechniki Białostockiej*, [w:] *Akademicka Kultura Fizyczna wczoraj i dziś*, red. A. Nowakowski, S. Zaborniak, Rzeszów, s. 113-122.
- Kasperczyk. M., Pilis T., Gabryś, Pluta R. (2005), *Aspekty motywacyjno-emocjonalne uprawiania turystyki*, [w:] *Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie – Kultura Fizyczna Zeszyt VI*, red. J. Rodziewicz-Gruhn, E. Małolepszy, Częstochowa, s. 211-221.
- Łopaciński K. (1989), *Aktywność turystyczna polskich studentów w 1988 roku*, „*Problemy Turystyki*” nr 3 (45), s. 12-17.
- Siwiński W. (1990), *Stosunek studentów wybranych uczelni poznańskich do rekreacji, sportu i turystyki*, „*Roczniki Naukowe AWF w Poznaniu*”, Poznań, s. 123-132.